

Respons

Mongolia: Utleveringsavtale med Kina

Problemstilling/spørsmål:

- Har Mongolia en utleveringsavtale med Kina og brukes denne til å utlevere politiske dissidenter til Kina?

Utleveringsavtalen

Kina og Mongolia fornyet i 2011 en utleveringsavtale opprinnelig inngått i august 1997 (Treaty on Extradition 1997). En kilde i FN-systemet hevder at avtalen er konfidensiell og at en anmodning om innsyn fra FN til mongolske myndigheter har blitt avslått. Ifølge kilden omhandler avtalen utlevering av kriminelle, men det er ikke kjent hvordan "kriminell" eventuelt defineres i avtalen (FN-representant, møte i Ulan Bator mai 2012).

Artikkel 1 i avtalen fra 1997 stadfester begge avtalepartenes plikt til å utlevere "any person" som befinner seg på deres territorium og som er ettersøkt av det andre landets myndigheter "for the purposes of the criminal proceedings [...] or [...] for the enforcement of the imprisonment under the sentence in force".

Artikkel 2 omhandler "Extraditable offences" og i første ledd heter det at dette er "offences which are punishable under the laws of both Parties by the penalty of imprisonment for a period of at least one year or by a more severe penalty" (Treaty on Extradition 1997).

Landinfo presiserer at disse klausulene kan være endret eller fjernet i den nye avtalen.

Utlevering til Kina

Det foreligger ifølge FN-kilden referert overfor lite informasjon om implementering av avtalen. Ett tilfelle av utlevering fra Mongolia til Kina er kjent. I oktober 2009 ble Batzangaa, en kinesisk statsborger fra den kinesiske regionen Indre Mongolia, arrestert utenfor FNs kontorer i Ulan Bator (An 2009; FN-representant, møte i Ulan Bator mai 2012). Det er ulike oppfatninger om hvordan arrestasjonen ble foretatt. Radio Free Asia (An 2009) rapporterer at arrestasjonen ble foretatt av kinesisk politi fra byen Ordos i Kina i samarbeid med mongolsk politi. Landinfos kilde i FN hevder at arrestasjonen ble foretatt av mongolske utlendingsmyndigheter med referanse til utleveringsavtalen mellom Kina og Mongolia. FN-representanten ga uttrykk for at Mongolia kunne være sårbart for kinesisk press i slike saker.

Respons **Mongolia: Utleveringsavtale med Kina**

Batzangaa var ettersøkt for økonomiske lovbrudd i forbindelse med et senter for mongolsk og tibetansk tradisjonell medisin han hadde etablert i Ordos i Indre Mongolia, og ifølge det New York-baserte Southern Mongolian Human Rights Information Center (SMHRIC 2011) ble han, hans kone og deres datter deportert til Kina dagen etter arrestasjonen. Det er uklart om Batzangaa allerede hadde søkt om flyktningstatus ved UNHCRs representasjon i Ulan Bator da han ble arrestert. I 2011 ble Batzangaa dømt til tre års betinget fengsel for økonomisk kriminalitet (SMHRIC 2011; An 2011).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke-offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, og kildegrunnlaget vil ikke nødvendigvis være like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor begrensede tidsrammer og vil i liten grad inneholde bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

Referanser

Skriftlige kilder

- An, Pei (2009, 21. oktober). Dissident Detained in Mongolia. *Radio Free Asia*. Tilgjengelig fra <http://www.rfa.org/english/news/china/china-in-mongolia-10212009100745.html> [lastet ned 6. november 2012]
- An, Pei (2011, 1. februar). Tibetan College Chief Sentenced. *Radio Free Asia*. Tilgjengelig fra <http://www.rfa.org/english/news/china/sentenced-02012011144308.html> [lastet ned 6. november 2012]
- SMHRIC, dvs. Southern Mongolian Human Rights Information Center (2011, 30. januar). *Batzangaa, a UN Refugee Status Applicant, Sentenced to 3-year Jail Term in China*. New York: SMHRIC. Tilgjengelig fra http://www.smhric.org/news_358.htm [lastet ned 6. november 2012]
- [Treaty on Extradition] (1997). *Treaty on Extradition between Mongolia and the People's Republic of China*. Ulan Bator: [s.n.]. Tilgjengelig fra <http://www.oecd.org/site/adboecdanti-corruptioninitiative/39378989.pdf> [lastet ned 6. november 2012]

Muntlige kilder

- FN-representant i Mongolia. Møte i Ulan Bator mai 2012.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Respons Mongolia: Utleveringsavtale med Kina